

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунуң, Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

1972 чылда
түдөөлөттөгөн

1972 ЧЫЛ.

МАН

2

ВТОРНИК

№ 104 (8872).

Өртөө 2 көп

ЛЕНИНИЗМНИНЧ ТУГУНУН АДАА-БИЛЕ

Кызыл шөлге Май бирниң митингизи болгаш чыскаалы

Май бирниң байырдалы — чырыткылыг, өөрүшкүдүг байырдал Совет черге болган. Кызыл туктар күш-ажалды болгаш чыгыш, улустарын байырлап адыртыптылаан, ак-көк дээрже чыгыштың үгөй. Бүгүн делегейниң ак сеткилдиг кыялыны шунтузу Кремльдиң шакарының ба-йырыг аялганын күчүңер салып турар. Магада, бо Кызыл шөлге, Советтер чурту империализмге удуз, тайбын, демократия болган социализм дээр демиселге делегейниң ажылчы чоннарының эп-сеткил каттыштырылганын күчүңер демдеген артирер чачтыды.

Бистин чурттуң эң көл шөлү ааа-даа, байырдал-даа

хуверинде кайтамчык чаралыг болуп турар. Ол бүгүн— өң-базын кылдыр шиметтиген. ГУМ-аң бети талалында Маркстың, Энгельстың, Лени-нин удуз портреттерин сий-боз удуз тук. Оң ол-бо та-лааларында Чер кырының ажылчы чоннарының чыгыс өңи, совет улузун комму-низм тургузушкунуңа че-лишкенин көргүзүп тур-рар павно.

1972 чылдың Майның бири-ниң оза байдалы шөлүң бай-ыр шимчи кирген каастал-гандыг тодаргай-биле көс-түп турар. Оң дал ортузунда

тоңу музейиниң бетинде чурттуң күлде демдеп чурал-кызыл тук-биле совет ажал-чының овуз-хевирин көстүп турар. Совет Социалисттик Рес-публикалар Эвилеин боудун бакташ туруп келгениниң 50 чыныче кирипкен.

ССР Эвилелиниң 50 чыныга белеткедир СЭКП-ниң XXIV съездиниң идеяларын бол-гаш шимтирлериниң чаа-гы салдары-биле чоруп ту-рар.

Часкы салын чурттуң кү-рүө тутуп болган эвилел-дешиң 15 республикаларын туктарың атаарга кирипкен

турган. Наймысал бугурул-гелериниң мурвачылары, Май мурунун социалист-чарыкының тилекчилери Кызыл шөлге чыгып келген. Маркстың, Энгельстың, Лени-ниң портреттерин олар бели-дир көдүрүп алган. Кызыл туктар, каасталалар болган кийтирлер чор болганда кирип турар. Оларда мын-дыг сөстөрн бижип каа: «Лениниң партиямыңа— ал-дар», «Удуз совет уауска алдар», «XXIV съездиниң шимтирлериниң амыдырал-га», «Марксизм-ленинизм — бистин туугуусу!», «Партияның

политиказын чүүдүзүшкү ту-рар бис!», «Ленинниң орук-биле— бурунгаар!», Кызыл туктарын аразында — СЭКП ТК-ның Политбюро кеңгү-нериниң портреттер.

Хүдүдүг аалчылар инди-ринде — Күш-ажалдың Мадарлары, Москаның аал-чыларын, фабрикаларын, туугуларын эң дээр ажалдыкчылары, Москва чо-гууңу колхоздарын болган советтарын мурвачыла-ры, өртөмч болган күлү-рүмч суралыг ажалдыкчы-лары, мадыр-комсомалар, Ында Москвада турар дипло-

маттыг толээ черлериниң баштыңары, хей савыг даштык аалчылар, наймыс-аалга Майның бири дем-дээр-биле келген социали-ст чурттарын толээлекчи-лери, 70 ажал күрүсчелерин профилет болган ажалдыг организацаларын толээ-лекчилери, тайбың болган улузтар аразында байырал дээр суралыг ажалдыкчылар база турганар.

Шөлүң кырында адмш чашыкчыны демдегелер. «Ура!» чыгышып турган. «СЭКП-ге алдар!», «Коммуни-ст партияның ленинчи Тон

Комитетинге алдар!» дээр йор-дээр салышкыны. Оң-биле москвичлар болган най-мысалдыг ажалчылар пар-тияны болган чакаттыг удузтукчуларынга чуректиг ханымында янг байыр че-дирген. Мавзолейниң төң и-динге эштер Л. И. Воро-нов, В. В. Гришин, А. П. Кирпиченко, А. Н. Косыгин, Ф. Д. Кулаков, К. Т. Мазиур-ний, А. И. Нелье, Н. В. Подгор-ный, Д. С. Полянский, М. А. Суев, А. П. Шелепин, Ю. В. Андронов, П. Н. Демичев, М. С. Соколов, Д. Ф. Усти-

нов, И. В. Капитонов, К. Ф. Катусев олар удуз келген. Индирде оларның биле мады-суралыг совет шериг началь-никтери.

Советтер чуртуун медресе-ри дидиалып турган. Спасск суургаңы курантың моск-вичың-биле он шимчи хал-кав. Кызыл шөлге Май бирге тураскаткан байырлыг ми-тинг өтөдөн.

СЭКП ТК-ның Политбюро-аууңуң келгүңү, ССР-ниң Дээди Советиниң Президиуму-нуң Даргаан Н. В. Подгорный чүе чугалаан болган ону чымчалар чымы-биле ут-каан.

Эш Н. В. ПОДГОРНЫЙНЫҢ чугаазы

Эргин эштер! Эргин моск-вичлар! Хүдүдүг даштык аалчы-лар! Бүгүн бистер делегейниң ажылчы чоннарының эп-сеткил каттыштырылганын күчүңер кызыл шөлге болган тайбын чысы байырдалың күчүңер — Майның бири байырдалың-биле демдеген турар-дыр бис.

Совет Эвилелиниң Комму-нист партиянының Төң Ко-митетиниң, ССР-ниң Дээди Советиниң Президиумунуң болган Совет чакаттыг мур-нунда бистин наймысалдыг ажылчы чоннарыңа, Советтер чуртуунуң бүгү хамааттала-рыңа, бүгү делегейге бистин өвчүтериниске болган сал-гаччыларыңа Майның би-ри-биле холбоштып чуректиг ханымында байыр чедирип турар бис.

Майның бири — ол дээр-ге, пролетария интернациона-лизмниң байырдалы-дыр. Эрт-кең чүс чылдың толчузунда баштайгы чымчтардан болган чыгыш мавкалардан эгелесин аңгы үеде Май бирниң күчү-дүг чыскаалдарыңа чедир делегейниң ажылчы агы-зын дыка той салгының аалдарың дайынчы чыскаал-дарың салгалдым, молчү-дөдө болган социал талазы-биле чолтуп эвес чоруктуг уаузуңарыңа, хоостуг күш-ажалдыг делегейни тур-гузарыңа оларын шимтир-лиң тодаргай-биле илереп турар.

Ажылчы чоннарың узуз күзөс-соруу, оларын чыгыш келер үеде чүтүдү аңгы үе-де черек кырында бы-жым-биле боттаптың турар аялган. Совет Эвилелиниң болган акы-дуңма социали-ст чурттарын уаустарың Майның бири боттарыңа тоңгүдүг тилекчелеринге чор-гаарламышпаан утук тур-дар. Социализмниң өндү-рүгү чалаан алымшыны-рында боттаган марксизм-ленинизмниң идеялары эң калбак улус массаларың угаан-медерелде болган чуректеринде улам сийни-кен.

Бо түшүрде совет кижилер социалист дем каттышты-рылганын чурттарың улузтарыңа чаа амыдыралы тургузарыңа моюн-даа бол-гаш чедипкирлер болу-рун эңи-биле күзөп турар-лар. Антиимпериалист деме-селге шимтирлер күш, тайбын болган социал деме-селге чөдүңикти — социализмниң дегетер систе-мазы улам калырын база бы-жыгар боудуң!

Капиталист чурттарын ажылчы агызының монопо-лияларга удуз, боттарың политиктиг болган социал-экономика эгелерин камга-лаары дээр, социалист иде-адарың тилекчел дээр күчүңүг шимчөөкчел бистин үеде улам өзүң турар.

Маркстың, Лениниң өлүм чок идеяларыңа кийи-штинген совет кижилер өбү-

гү делегейни күш-ажалың удуз армиялыңа аңгы тала-зы-биле эп-сеткил кат-тыштырылганын удуз-дуузың ханымы-биле медресе били турар. Пролетария чыгыс элтиг чорук — импе-риализмге удуз амыр эвес демиселге тилекчелериниң че-дин азымың күчүңүг күжү болган оңк үер дээр боюн турар.

Моон, бо Кызыл Шөлде, делегейниң ажылчы шим-чөөкчелериниң бүгү орятла-рыңа, аңгы демиселдеңиң та-лазы-биле бистин талаалык-ларымсыка, оларын шыг-гачтыңа аялганары — ком-мунист болган ажылчы партияларга чалыштып байыр чедирип тур бис!

«Бүгү чурттарын пролетар-иялар, каттыштың!» деп, кийиштың ааа-биле тып-тып тургустунан Майның би-ри бөгү— делегейни револю-тут бугу-биле чарыкы дээр демиселдиң турар кижилер-ниң шунтузунуң чыгыс элтиг чоруктуг бүгү хевирле-рин уаустары дээр демисел-дедир делегейге эп-сеткил каттыштырылганын күчүңүг ааа-биле социалист чурттарын уаустарың-биле сыйы эп-сеткилдиг туркуз турар.

Май бирниң хүвүдө, бис АКШ-ның аттисеизмге удуз мадырлар демиселди чоруд-туп турар Бетеммын, Лео-тук болган Камбодайың эрес-чоруктуг патриоттары-биле дайынчы эп-сеткил кат-тыштырылганын база ка-лап бидиткан турар бис.

Шының херзон камгалап ту-рар араб чурттарың уаустары-биле, национал-хосталга-лыг, антиимпериалист шим-чөөкчелерин бүгү күштери-биле эп-сеткилдеңиң каттыш-тырып турар бис. Олар совет улузун доткычелерге моюн сонгаар-даа быжым-биле иле-ген боудуңар!

Бистин чуртувуста Май би-риниң байырдалы СЭКП-ниң XXIV съездиниң айтканын өндүр удуз сорулгаларың че-дипкирлер боттаптың ту-рар үеде, Совет Соци-алист Республикаларның Эвилелиниң беккен чыл болуп кийилеңиң бүдү-дүдө демдеген турар.

Съездиниң соода эркен чыл дүрүзүндө бистин чуртувус улам күчүңүг боту берген. Оңк экономика болган кам-галап күчүңүг өскөн. Уаустуң чаагай амыдыралың бидер талазы-биле удуз кемчелер-ди боттадымың турар. Со-циалист демократия, Совет-терин, хой-шын организа-цияларын ажал-чорудуңа улам мңаң хоскаан. Күрү-нени эргелен башкарымга ажылчы чоннарың кирип-кен улам илеретип бол-ган дээрин болуп бар чо-руур. Совет ниятыңаң

идейтиг болган социал-поли-тиктиг чыгыс элтиг быжым-кан. Съезд соода чылдың түн-ведерин удуздуушпаан, совет кижилер партияның XXIV съездиниң шимтирлерин боттадыр дээр чедип ала-ан чедипкирлерин калбар-тырың кайы хире чугала-ны, беш чылдың илтиг чы-лыңың даалгаларың күрөс-дирин кайы хире удуз ужу-дузымың эки билп турар. А бугурулуңуң ажалың бидерлерин болган эрте-тектиниң деме-селге совет кижилер ала-чыларын шим-тир боттадырарың эрте-тект чугалаңың улам тода көрүп турар бис. Съезд бо сорул-галарын шимтирлерин тодар-гай айткан, черек кырыңа хыматтыңаң, бүгү совет улуз чүдүдүшкүңү көргөн.

Партияның политиказы совет кижилерниң бүрүн де-тин турары, салгылап со-рулгаларың, күрөсчелерге оларын иңг чүткүзү соци-алист чарыкыңа, калба-рыңа чыныгылаа бугуру-ге мурвачыларың шимчи-күш-ажалыңа, коллективтер-ниң чарыкыңа эгелескени-веринде, бистин эрес-мадыр-дыг Чесектиң Күштериниң дайынчыларыңа. Ада-чуртуңа кызылгар чок ба-раан болуп турарында ботта-нып турар. Бүгү чурту ха-рап туткан патриотуң көдү-рүшкүңүң бидалы Бүгү-дөдөдүг коммунист суб-боттанига чыгышандыр иле-рзон, ааа он-он миллион совет кижилер кирипкен.

Май бирниң өөрүшкүдүг бугу-биле бистин партиямыс бол-гаш күрүсчел бистин алдар-дыг бүгү совет акыла-шчиле-риниске — ажылчыларга, колхозчуларга, интеллиген-цияга сеткил-салгының ханы-зында хузаан көрүшкүңүң болган өөрүн четтиршиңиң илеретип турар. Бистин Төрөн чуртувустуң чаагай чорутууга, коммунизми тургу-зарың илтиг улузчу хер-зонге эрес-мадырлыг чол-галыңа күш-ажалы дээр оларга чуректиг ханымында четтирдиңиң!

Бүрүн бугуру болган өн-тимиз-биле совет улуз бис-тин чуртувустуң бүгү на-цияларын болган биче уаустарың чыгыс элтиг база наймыралың удуз ба-йыралы — ССР Эвилелиниң тургустунаның 50 чыл оюне уткунтур бар чорур. Совет Социалист Респу-бликаларын Эвилели — ол дээр-ге ленинчи национал поли-тиказың принциптериниң диг-ри боттавымыңа, хоостуг уаустарың интернационал чырың каттыжымшыны болган акы-дуңманың чо-рууңуң үдөгүң-ниң-дир.

Партия совет кижилерин бүгү нацияларын болган биче уаустарың сеткил-салгының ханымында күдүлсөн чоруп-тук бугуруңа, пролетария интернационализмниң болган боттарың социалист Ада-

чуртууга кымыгар чок бер-дигин бугуруңуң бугуруңа кийиштин турар.

Коммунизмге улам иңг бурунгаараашкыңа бистин чаа-чаа тилекчелери-ниң үдөгүң — ССР-ниң улузтарың бугуруңуң бай-рарыңа мондө чурттан туруп, чыгыс элтиг быжымниң туруң!

Эштер! Май бирин демдеген тур-ган, бистер, СЭКП-ниң XXIV съездиниң даштык поли-тиктиг уламышкыны кайы хире идеялыг болган кайы хире чыгыштың чок амыд-рылга боттамың турарың көрүп турар бис. Тайбын дээр база делегей кады ажалды-жылазы дээр, улузтарын хосталгазы болган хамаары-п-кан чоруп дээр демиселдиң съездеги ажалдан кылган программазы делегейниң бүгү дидериниң калбак хузаан алымшыны болган доткы-чезип алган. Чаагай сеткилдиг миллион-миллион кижилер бо программаны боттарың идегени болган чүткүзү кыл-дыр көрүп турар.

Съездиниң соода калбарыңа боттоткан ажалдык чыгыштың хузаалыңа, Совет Эви-линиң, социалист бүгү дем каттыштырылганын бот-турук быжымлыгыңа болган аалар-хүдүзүң бидер, улуз-тарын тайбын болган ай-кыл чок чоруп камгалап, им-периализмниң агресии поли-тиказыңа удуз тургустуң турар күштер идеялыңа. Ре-волюцияң чимешкирлерини турар-даа Европа дигте поли-тиктиг бидал боттуу-биле о-кешат турар. Европаны бы-жыг тайбын болган үрө-түңдөдө кады ажалдык-чаның району кылдыр хуза-дурарың боттуң базымың тургустуңуң турар.

Дүшүкүрүг чорукту чавы-рыдырарың, делегейниң өйү келген айтканың шим-тирлерин бүгү тала-биле чедип алышпаан. Совет Эви-ли кезде принциптерин тургустуңуңуң бугу көрүп келген, дегетер социализмниң эрте-ажыктарың, антиим-периалист чөптү демиселди чорудуп турар бистин бүгү өндүктөрүн ботган эпил-дектөрүн, улузтарын эрте-ажыктарың быжым-биле камгалап турар.

Эргин эштер! Май бирниң байырдал бу-рууңу— тайбын, демократия бол-ган социализм дээр, импе-риализмге удуз демиселдер ар-миязың дайынчы көрүдө-ни болуп турар. Бугуңа удуз. Ленинниң Мавзолейниң байырдалың биле ме-дээрлик марксизм-ленинизм бол-ган пролетария интерна-ционализмниң өлүм чок идея-рыңа тилекчелерин күчүңүг улузтарын хосталгазы бол-ган аас көкк дээр демисел-диниң түгүңуң моюн сонга-лаа биде-биле турар!

Бүгү делегейниң ажылчы чоннарың эп-сеткил кат-тыштырылганын күчүң — Май бирин дегерезиң!

Удуз совет улузса — ком-мунизмиң тургузуңуңа аалар!

Ажылчы агызың болган бүгү ажылчы чоннарың шим-тирлерин авангард, комму-низм дээр демиселге совет улузун боттаптың болган организацалы — Совет Эви-линиң Коммунист пар-тияны дегерезиң!

Эш Н. В. Подгорныйның чугаазын үрүдүзүңүң адыш чыскаалчымы-биле каш улаа эс кирип турган. Кы-зыл шөлге күчүңүг «Ура!» дидерип турган. Митингнин кижилери пролетария кымын — «Интернационал» ыраан.

Хой миллион совет кижилер, делегейни бүгү чуртта-рың ажалчы чоннары эш Н. В. Подгорныйның чугаазын удуз кичөөк-биле дынаан. Совет Эвилелиниң бүгү радио-штыңа, «Интернационал» бол-ган «Европеизм» систе-малары байырлыг митингви деме-чыл.

Шөлүң кырында «Ура!» дээр муң-мун унтер дына-нып турган. Йордээр са-лымшыны байыраңа: — СЭКП дегерезиң! — Удуз болган партия ча-гыс аал!

— СЭКП-ниң ленинчи Төң Комитетинге алдар! — Коммунизм тилекчелер!

Митингнин муң-мун кир-ижилери В. И. Ленинниң Мавзолейниң баары-биле эртип турган.

Колонналар Күрүнвер-ган болган Төгү музейин-де чедип келген. Шөлүң ор-тузунда чыгыш тургузукту кырышкылары «СЭКП» деп аалок удуз үжүктөрүн дүрү-дүз.

Ленинчи орук-биле совет улузун коммунизмиң тиле-кегениң баштап бар чо-руур төрөн Коммунист пар-тияга алдар бугуруңа йор-дээр салымшыны чы-гылазын турган.

Бистин бүдүрүң үлө-штер-иниң болган тилекчелери-ниң чыл демдеген чурттуң көл шөлүдө көстүп келген шыпаш кылдыр сал-гыңар. Ажылчы чоннарың кол козоназыңа маминала-рыңа шөлө кирпкен. Павло-дар, макеттер, транспорттар улаа мадырлар чоруп ор-тузунда бистин тургузукту ажал-ишениңа хомчолуңа дугайың, партияның болган уластуң чыгыс элтиг дугайың, төскү беш чылдың планарың амыдыралга ал-дарыңа боттадырарыңа ажылчы чоннарың беле-ниң дугайың чугалап турар. Чыскаалдык мурунда чоруп орган маминала — Совет Эви-линиң Коммунист партия-зың үдөгүң, делегейде баштайгы социалист күрүсчел тургузуңуң В. И. Ленинниң портрети. СЭКП ТК-ның Политбюро кеңгү-нериниң портреттерин чааан маминалар чоруп турган. Трншпорттарга болган лозундарга СЭКП-ниң болган Совет чакаттыг шимчи, даш-тык политиказын түдүдү-дүшпөй, партияны айткан оруу-биле бурунгаар чыгы-лыш чок чорутууга беле-ни

илергейлөө сөстөрн бизең.

СЭКП-ниң төгүдүг XXIV съездинде тураскаткан каасталгаларыңа шөл-дөп эртерге, ленинчи партияга, тургузукту совет улузса алдар бугуруңа йор-дээр салымшыны күчү-дүг чыгыс дидерезиң. Павно съездиниң ажалдан турган үеин көргөскөн: на-дирде — партияны Төң Ко-митетиниң өткөт илеткел-ниң болган СЭКП ТК-ның Чыгы-с секретары эш Л. И. Бре-жнев. Чоңуң чаагай амыд-ралы бидер — партияны экономикаын политиказыңа дээр эңс сорулгалы деп сөстөрн транспортта биде-жиз.

Бистин чуртувустуң күрүс-сүдүн чалаан машина эртен. Мындагы лозунуң бизең: «Уаустарың наймыралы удуз күш. Партия улаустар-ның наймыралы быжымал!».

Наймыралың чыгыс элтиг байырдалы, күрүсчел байыр-далы бола болгай, оңк ады — ССР-э. Бо байырдалы заводтарың болган фаб-рикаларыңа дегерезиң, тууду шөлдеринде, колхоз-тарын болган советтарын шөлдеринде, эрте-деңер-ниң лабораторияларыңа чедип алдыган чаа-чаа тиле-кчелер-биле демдеген ту-рар бис.

Колонналар кырында: «Беш чылдың баштайгы чыгыштың планын чедипкирлерин күсүс-тениң» деп, бижип каан. Оларын аразында бистин че-дипкирлериниң бүгү чурту-сундарыңа удуз, оңк ады — ССР-э. Бо байырдалы заводтарың болган фаб-рикаларыңа дегерезиң, тууду шөлдеринде, колхоз-тарын болган советтарын шөлдеринде, эрте-деңер-ниң лабораторияларыңа чедип алдыган чаа-чаа тиле-кчелер-биле демдеген ту-рар бис.

Колонналар кырында: «Беш чылдың баштайгы чыгыштың планын чедипкирлерин күсүс-тениң» деп, бижип каан. Оларын аразында бистин че-дипкирлериниң бүгү чурту-сундарыңа удуз, оңк ады — ССР-э. Бо байырдалы заводтарың болган фаб-рикаларыңа дегерезиң, тууду шөлдеринде, колхоз-тарын болган советтарын шөлдеринде, эрте-деңер-ниң лабораторияларыңа чедип алдыган чаа-чаа тиле-кчелер-биле демдеген ту-рар бис.

Чыскаалдык кырында: «Беш чылдың баштайгы чыгыштың планын чедипкирлерин күсүс-тениң» деп, бижип каан. Оларын аразында бистин че-дипкирлериниң бүгү чурту-сундарыңа удуз, оңк ады — ССР-э. Бо байырдалы заводтарың болган фаб-рикаларыңа дегерезиң, тууду шөлдеринде, колхоз-тарын болган советтарын шөлдеринде, эрте-деңер-ниң лабораторияларыңа чедип алдыган чаа-чаа тиле-кчелер-биле демдеген ту-рар бис.

Чыскаалдык кырында: «Беш чылдың баштайгы чыгыштың планын чедипкирлерин күсүс-тениң» деп, бижип каан. Оларын аразында бистин че-дипкирлериниң бүгү чурту-сундарыңа удуз, оңк ады — ССР-э. Бо байырдалы заводтарың болган фаб-рикаларыңа дегерезиң, тууду шөлдеринде, колхоз-тарын болган советтарын шөлдеринде, эрте-деңер-ниң лабораторияларыңа чедип алдыган чаа-чаа тиле-кчелер-биле демдеген ту-рар бис.

Чыскаалдык кырында: «Беш чылдың баштайгы чыгыштың планын чедипкирлерин күсүс-тениң» деп, бижип каан. Оларын аразында бистин че-дипкирлериниң бүгү чурту-сундарыңа удуз, оңк ады — ССР-э. Бо байырдалы заводтарың болган фаб-рикаларыңа дегерезиң, тууду шөлдеринде, колхоз-тарын болган советтарын шөлдеринде, эрте-деңер-ниң лабораторияларыңа чедип алдыган чаа-чаа тиле-кчелер-биле демдеген ту-рар бис.

Чыскаалдык кырында: «Беш чылдың баштайгы чыгыштың планын чедипкирлерин күсүс-тениң» деп, бижип каан. Оларын аразында бистин че-дипкирлериниң бүгү чурту-сундарыңа удуз, оңк ады — ССР-э. Бо байырдалы заводтарың болган фаб-рикаларыңа дегерезиң, тууду шөлдеринде, колхоз-тарын болган советтарын шөлдеринде, эрте-деңер-ниң лабораторияларыңа чедип алдыган чаа-чаа тиле-кчелер-биле демдеген ту-рар бис.

Чыскаалдык кырында: «Беш чылдың баштайгы чыгыштың планын чедипкирлерин күсүс-тениң» деп, бижип каан. Оларын аразында бистин че-дипкирлериниң бүгү чурту-сундарыңа удуз, оңк ады — ССР-э. Бо байырдалы заводтарың болган фаб-рикаларыңа дегерезиң, тууду шөлдеринде, колхоз-тарын болган советтарын шөлдеринде, эрте-деңер-ниң лабораторияларыңа чедип алдыган чаа-чаа тиле-кчелер-биле демдеген ту-рар бис.

XXIV съездиниң ажалдан кылган болган бистин пар-тияның база чыгаалың амыдыралда боттадырарыңа чыгыштың программазы чор боттотканың миллион-миллион ажылчы чоннары эңи-биле дегерезиң.

Удуз кымыл постер: «ССР-э — тайбын, демократияны болган социализмниң чөтө-тениң» — деп, бижип каан. Оңк-биле кожа «Бүгү чур-тарын пролетариялар, кат-тыштың!» дээр кийириңа тода-биле көстүп чорур.

Делегейниң социалист системазы — интернациона-лизмниң ленинчи идеяларын амыдыралда боттамыш-кымы-дыр. Кызыл шөлүң кы-рында акы-дуңма социалист чурттарың туктарың кирип турганар.

Совет Эвилели болган өскө-дө социалист чурттар им-периализмниң кем-бурудуз удуз чедипкирлериниң сойла-гылаан, Европаны тайбын-чыл болган кады ажалды-жылазыңа дегерезиң бугу-руңуңа, Азияга коллективтиг ажалы чок чоруктуң систе-маны тургузары дээр, делегей-де дүшүкүрүг чорукту чавы-рыдырарың дээр демиселдиң турар.

Интернационал хузаал-гыңа шыгыс совет улуз

МАЙ 1-НИ ТЫВАГА БАЙЫРЛАП ЭРТТИРГЕНИ

КЫЗЫЛДЫҢ АЖЫЛЧЫ ЧОННАРЫНЫҢ ЧЫСКААЛЫ

деп сөстөрү бижитилген.

«Тыва септелге туугу» трестин септелге туугу эргелигинин, столовадар болгон рестораннын трестин коллективтери инди баары-биле эрти. Илангы хоорайнын столова болгон рестораннын трестин бот-оруга чарылгалы № 3 бүдүрүлгөзү челишкенин ажалда турар. Бо чылдың апрель 15-те болуп эртен В. И. Ленинни төрүтүнгө хунуңе турсааткан коммунист суботникке база шалымчы чоруун көргүскөн.

Хоорай болгон көдөңия ажалчы чоннары, аш-чөм, улутпур бараанын-биле хандыры, кулутурут совет салымчы калбартып, көгүдүр дөң демисежиг турар Тыванын куруне болгон кооператив сальманын ажалдакчылары, куруне салыг инспекциянын, салыг базаларынын, нефтебазанын коллективтери.

Эвеледешкен акы-дуума 15 республикаларын суделерин скилибп тураан туугар колоннаын кырынга хой националдык совет куруненин улустарынын акы-дуума найыралын өндүр чагай демдө болуп холбондир киискин чорду.

Партия болгон чазакты улутуучуларын портреттерин, «Күш-ажыл», «Тайбын», «Эп-сеткил каттыжымшык» деп ыдыктыг сөстөрү бижитилген, дозун, плакаттарын, айыраан кызыл туугарын, транспаранттарын холдарында туткан мун-мун кижилерин каас-шынк шиметтинген колонналар улук-соксаал чок шужуп эрти.

Кызылга болгон Май 1-нин бо чыскаалы Коммунист партиянын доландыр ажалчы чоннарын сырый каттыжымшыкынын, оң хөдөңе бердигинин, чангыс эп-сеткилдин көрүлдө болуп эртен-кен.

квартал планын ажал-агыл 182,4 хуу күүсеткен. Чонун калбак хөргелелинин, култура-амыдырал бараанынын бүдүренин темпи база өскөн. Квартал дүгүзүндө 88 муң рубльдин продукциязын пландан ашыр бүтүргөн.

Тоску беш чылдын ийги чылынын планын даалаларын хуусаа бетинде күүседир, ССРЭ-нин түргүстүгүндө 50 чыл оюн күш-ажылчы челишкенин-биле демдөгүр дөң чарымты ажал-агылын пехтеринин болгон ыш белет-келчилерин арамдыла калбартаан. Бирги кварталда Чербинин ыш белеткөөр пункттуз бедик көргүзүлгөзүн челип ап, чарымтын тилекчиге болгон. Кызыл туугу болгон акна шаалянын тыыскаан.

«Сельхозтехника» каттыжымшыкынын төлөөлери. Колоннаын мунунда чинк машина кырында каттыжымшыкынын эмблемасын тургускан. Оон соон дарый чоруп орам машинада улук кызыл песте бистин чүртүгүстүн улустарынын найыралын көргүскөн чорук кайы ырактан көстүп чорду.

Чыл эгезинден бээр «Сельхозтехниканы» салыг базалары республиканын колхоз, совхозтарында 258 тракторларын, чүс хире автомашиналарын, өскө-даа машина-техниканы, 4300 тонна минералдык челишчилдигини сөөртүп чедирген болгон саткан.

Кып-кызыл дозуннарда болгон транспаранттарда: «Делегейге — тайбын!», «СЭКП-ге алдар!», «Күш-ажылга алдар!», «Бүгү чурттарын пролетарийлери, каттыжымнар!»

чылын безин 120 студент доозуп үнөр.

Оларнын соо-биле ортумак өөредилге черлеринин сургууларын көдө ажал-агыл техникумунун сургуулары — келир үенин агрономдары, зоотехниктери эртилер. Чыскаал-таннар кызыл туугарын, СЭКП-тин Политбюроунун келишкенин портреттерин тутулап алгылаан. Ол ыш-каш «СЭРЭ-нин 50 чылы» деп сөстөр чыскаалтаннарнын кырынга көстүп чорду. Сургуулар-биле кожа зоотехник, инженер, агроном мергежилдик башкы Евгений Андреевна Середкина, Тывага 27 чылдын дүгүзүндө ажалдап келген Александр Тихоновна Соколова олар басып эртилер. Чугаа бо чылдын марта безин 117 тускай эртемнигерлерин текшикум доостурган. Эртен 25 чылдын дүгүзүндө 2 муң ажал кижиге дипломын алган.

«Совет оолдар болгон кыстар! Марксизм-ленинизмдин революсчү өөредин шудургу шигээлгил алынар! СЭКП-нин XIV съездинин шигээлгил ажалдыралга ботандыр дөң демиселдин мунуку одуруунга демисежир!» Шак мингы йөрөөлдерин индирден салырга, олар чангыс кижиге уралап эртилер.

Колонналар улай-улай эртин-ле турду. Оларнын шигээлгил улук-Хем ыш улутпур ажал-агылын коллективни, ук коллектив бирги кварталда республиканын туугуларына хөргөлөр ыш материалдарын бүдүренин болгон ону сайгарарынын куруне планын челишкенин күүсеткен. Илангы туугу ышын бүдүренин

50 чылы» деп номчутуна бээр кылдыр чыскаалтаннарга, магаалыг-ла чорду.

Май мурунун социалист чарымнын тилекчилеринин колонналары. Чыскаалтаннарнын республика найыскаалынын алдарыг туугу-жулары баштап чорду. Оларнын арамдыла Михаил Шаповаленко, Федор Фокин, Екатерина Краснова, Августа Ельшова баштаан мунурачкы бригадаларнын келишкенин индир баары-биле эртилер.

Тилекчилер колонназында № 12 автобазанын ажалчы чоннары, респотребсоюзтун ном садымнын кидизинин болгон Кызылдын туугубуз ааводунун төлөөдүкчилери. Мунурачкы коллективтерин арамдылап туугубуз ааводу продукция бүдүрер талазы-биле дөрт айнын планын 122,2 хуу, сайгарылга талазы-биле 128,8 хуу, бараанын продукция талазы-биле 126,5 хуу күүсеткен. Пландан ашыр 20 муң рубльдин оруугалын берген.

Шолачыларын колонналарын эртен соонда институтун студентилерин колонназын. Оларнын арамдыла студентилерге быжыг билигин берип турар башкылары Кина Март-оол, Елизавета Коптева, Фаина Барган, Елена Бедеева, Алтай Пиче-оол, Догуша Сарба, Серен Чоксум олар база басып эртилер.

Кызылдын башкы институту республикага хей-хей башкыларын чыл санында доостуруп берип турар. Чугаа бо

арыннары, аас-кежиктиг ху-лүмүзүг-биле чырыттылаан-ган.

Чыскаалдын мурунда — келир үенин чемпионнары бичи оолдар. Олар хоорайнын яны-буру школаларында келгенер. Олар шуптузу чүс ажал кижиге. Оларнын мунга чада-тергелери кайгамчык чараш, каас кылдыр шикметтинген. Кызыл-кызыл туугу-гаштар салтын-хаттап киискаан.

Тыванын спортчуларын а-сураа республикадан дашкаар безин билдигир апаргылаан. Олар Бүгү-эвеледин болгон зоналар аразынын спортчу маргылдааларына төлөпиг черлерин ээлеп, улам бурунгаарлап бар чыдар. Белен эвес спортчу маргылдааларга олар эвез эвес кубоктарын чаалап алгылааннары.

Спортчуларын колонназы «СЭКП-ге алдар», «СЭРЭ-нин

чарлаан. Май 1-нин чыскаалы эгелен. Анаа улук-биче кижиге бүгүдөң киржиксээр, ону мага ханып көрүксээр.

Ленин аттыг шөлчө, хундуг индирже бир дугаарында аас-чараш шикеттинген мотоциклистерин бөлүү эрти. Оларнын мурунда ССРЭ-нин Күрүне тутун киикиткен машина. Эвеледешкен республикаларын кызыл туугар чалбыш от дег киикен. Байыраалдын ыры, хөгжүм динимтелген. Бо бүгү бистин Коммунист партияныын Ленинни национал политикамын чайыннанчак тилелген кескүзү-биле хөргөлөп турары ол. ССРЭ-нин акы-дуума улустарынын бузулбас быжыг байыралы кажан кезеде делгеп турат!

Ам чанчыл баураар шөлчө спортчуларын колонназы чокушуп келди. Аныак оолдарын болгон кыстарын

кижилеринге улам чок, орук айтыр салымчы болуп турар.

Ленин — туугуус.

Ленин — башкычыс.

Ленин — башкычыс дилип ырлажып турарымыс, башкычымыска кызыгаар чок ынааыстың хөргөчү ол. Чүсчүс чылдар эртен туугу Ленинни чүрөк бузуу ыры кылдыр хуулдур бээр.

Бо чылын совет улус ССРЭ-нин түргүстүгүндө бээр 50 чыл оюн байырап эртирер. Мынчанга Май 1-нин бо өндүр улук чыскаалы совет улустун бузулбас чангыс аяны хөргөчү болгон.

Эртенгиин 10 шак. Чылым частыг бүргөзү хуу. Май 1-ге турсааткан байыралыг митингин ажалтап, СЭКП Тыва обкомунун бирги секретары С. К. Тока анаа чүве чугаалааш, чыскаалды эгелээрин

«Ленинни изин истээн Түрөөс-даа, аштавас-даа» деп тыва чогаалчынын бижээнигге кым өөрүсөс боор.

Улук башкычымыстын өлүм чок хөргөдөн чыл келген туугун-на бөмбүрөктиң сая-сая

Кызылдың ажалчы чоннарынын чыскаалы.

С. ФЕОКТИСТОВТУҢ ФОТОЗУ.

АН-ДОВУРАК

Эрте частың айырап чечектери, мыштарын чаа-ла ногаарып орам бурулери-биле каттай чалым назынын хоорайн Ак-Довуракты Май 1-ге турсааткан байырап, шимелдеи оңа каастапкан. Байырап-даа көргө — кызыл туугар, «Тайбын», «Найырап» деп сөстөр сиңиккен дозуннар.

Эртенгиин 10 шакта Ак-Довурак хоорайнын Күш-ажыл шөлүңе байырап хөгжүм куттала берген. Хоорайнын ажалчы чонунга хоорукчусом даргазы З. Ф. Манчина күш-ажылдын, эп-сеткил каттыжымшыкынын, частың байырап-даа келген чедирин, чүве чугаалаан. 60 хире мотоциклистер эртен соонда күш-кулутурулар, школаларын хөгүтү-омак марштап эртен.

Бирги кварталда республиканын улутпур бүдүрүлгелерин арамдыла калбартаан социалист чарымта тилеши, СЭКП обкомуну, Тыва АССР-нин Министрлер Чөвүлелин, обкомчуларын шилчир Кызыл тутун чаалап алган

мунурачкы коллектив — «Тыва даг-дугу» комбинаттын укшашнарыг дозуннар, транспаранттар-биле шимеэн колонназы көстүп кээр, совет ажалчы аянынын, инженерлерин, чогаалчыларын болгон чазартчыларын алдарыгта йөрөөлдер шөлчө чангылаан турган.

Ак-Довурактын улутпур бүдүрүлгелери тоску беш чылдын ийги чылынын планын хуусаа бетинде күүседир, ССРЭ-нин 50 чыл юбилейин күш-ажылчы белеткөөр улук дөң шудургу ажалдап турар. Оон түгүндө хоорайнын бүдүрүлгелери дөрт айларда 180 муң рубльдин продукциязын пландан ашыр бүдүргөш салгырган. «Тыва даг-дугу туугу» эргелигинин коллективин база планын челишкенин күүседир турар.

Бүгү делегейин ажалчы чоннарынын эп-сеткил каттыжымшыкынын байыраалы Май-1-ни ак-довуракчылар бедик көдүрүлүшкүн-биле демдөгөз.

ХОВУ-АКСЫ

Апрель 30-де кезеж металлургия стурунун клубунга Хову-Аксынын ажалчы чоннарынын төлөөлери, күш-ажылдын шалымчылары Май 1-ге турсааткан байырап хураа-га чыгып келген. Бүгү делегейин пролетарийлеринин улук байыраалына турсааткан илеткелди «Тыва кобальт» туугада парток секретары Н. Е. Кенешов кылган.

Хову-Аксынын эң кол бүдүрүлгөзү «Тыва кобальт» комбинаттын пехтеринин арамдыла май мурунун социалист чарымта оңа илеткелди эң дөң көргүзүлгөзүн челип алган коллектив ажалчы чоннарынын демонстрациязы

нын баштайгы колонназын ажалдап турган. Од эргени комбинаттын гидрометаллургия цети шудургу ажал-ижи-биле чаалап алган. Май 1-нин эртенге-ле металлургия чыгарыч черинге эртекчиг чедип келген, колонназын ажалыг каастаан. Чечектер, дозуннар, партиянын болгон чазактын башкычыларын портреттерин туткан кижилерин арамдыла комбинаттын мунурачкы шилчелери — аппаратчик А. Нугачев, машинист А. Машанов, металлургия Д. Лопсан болгон өскөлөр-даа бар болгон.

Ногаан арымга селгүтүстөшкенин, аттракционну организаастаан, хей кижиге киржикчил спортчу оюнар болгон.

ШАГААН-АРЫГ

Бүгү делегейин ажалчы чоннарынын эп-сеткил каттыжымшыкынын хуну — Майын бирин Улук-Хем районун ажалчы чоңу күш-ажылчы челишкенин утгаан, ССРЭ-нин түргүстүгүндө 50 чылдыга алдар болгон чарым районун чөр болгонда калбарган. Часкы хову ажалдарын килин туугу. Шык башкычымыс дозуннар, 9 муң га хире черин алдарган. Шагаан-Арыгтын № 586 мехколхозы дөрт айларын туугу-монга ажалдарынын планын 62 муң рубльге ашыр күүсеткен.

Майын бирин эртенкинде, он бир шак четөөдө Шагаан-Арыг хоорайнын стадионунга районун болгон хоорайнын ажалчы чоннарынын хей саныг төлөөдүкчилер чыгып эгелен. Олар Коммунист партиянын болгон Совет куруненин улутуучуларын портреттерин, дозун, туугарын тутулап алган, байыр шинчи кир кеттиниккен, омак-хотугу, ыры-шоорулуг олбо талалардан чыскаал-биле көзүп турганнар.

Индирже районун бүдүрүлгө, ажал-агыл черлеринин мунурачкылары. Шагаан-Арыг автотранспорт бүдүрүлгөсүн мунурачкы чолаачы Г. Т. Попов, № 2 школада башкы Е. К. Соколов болгон өрөңикчи Тамара Кужугет олар чүве чугаалап, частың, тайбыннын болгон аас-кежиктиг байырап-биле чымылганнарга байыр чедиргенер.

Дараанында спортчу маргылдаалар болгон. Баштай районун эң шилчиде 32 метегин, а оон соонда эң аныак — 16 метегин оолдар хөргөшкен. Од ышкаш волейболдун, баскетболдун маргылдаалары, массалык селгүтүстөшкөн болгон.

Районун чурттакчыг черлеринге Май бирин калбаа-биле демдөгөз эртирген.

БАЙ-ХААК

Танды районун ажалчы чоннары частың байыраалын бедик дендеге эртирген. Колхоз, совхозтарын төптө-ринге митингилер, чыскаалдар болгулаан.

Район төвүңе чыскаал солун эртен. Бүгү ногаарарын үнүп келген улук стадионга Бай-Хаактың бүгү чурттакчылары чыгып, орта болгон байырап митингиге СЭКП райкомунун бирги секретары Д. К.-Х. Ооржак район төвүнүн ажалчы чоннарына Май 1-нин байыраалын таварымтыр байыр чедирген. Оон сөөдүңе чыскаал болгон. Ажалчы чоннарынын чыскаалын район төвүнүн школалары ажалтап. Урер дөгүмүнүң үдөлгө-зи-биле чыскаал эртенкенин колонназын улутпур, туугу коллективтерин арамдыла бирги кварталда тий-

лекчи болгон СЭКП райкомунун болгон райкутуккомун шилчир Кызыл тутун чаалап алган № 585 көжүп чоругу мехколхозы баштап чорган.

Районун ажал-агылдарыннын тараа шөлдеринге часкы хову ажалдары ол хун улук көдүрүлүшкүнүг уламчылаан. СЭКП райкому биле райкутукком часкы хову ажалдарынын челишкенин чоруп турарын партиянын Тыва обкомунга байырап хунуңе район ажалчы чоннарынын шык башкычымыс дозуннар. Шупту 73962 га черин шыгын базырган. Ажал-агылдарда часкы чер аандыргалы доостур чокушупкан. План баураар 23682 га черин аандарын көдүргөн болза, Май 1-ге чедир оң 17601 газын күүсеткен алкан.

СЭКП райкомунун ажалдак-

чызы Т. Б. Колдун редакцияга диниканын баураар алырга, май мурунун социалист чарымнын көдө ажал-агыл дүржүлгө станцияны, «Революциянын чалбыжы» колхоз, «Россия» совхоз мунурап турар. Көдө ажал-агылын дүржүлгө станцияны шык башкычымыс буну дооскаш, Май 1-де чаштырылган кирипкен. «Революциянын чалбыжы» колхоз 1888 га

черин аандар планын 2633 га кылдыр ашыр күүседир алган.

«Россия» совхозун тараажалы болгон механизаторлар чаштырылган челишкенин чоругу турар. Май 1-ге бедик кылдыр олар 2224 га черге чаштыраар планын 1919 га кылдыр күүседир алган.

Районун ажалчы чоннары частың байыраалын бедик дендеге эртиргенер.

ЧАДААНА

Бүгү-делегейин ажалчы чоннарынын эп-сеткил каттыжымшыкынын хуну — Майын бирин частың болгон күш-ажылдын байыраалы дикир болгай бис. Частың өөрүшкүлүг байыраалын Чөөн-Хемчик районун ажал-ишчилери ССР Эвелединин 50 чыл болуру оюн төлөпиг уткуурунун социалист чарымын калбартышпаан, бедик көдүрүлүшкүнүг утгаан.

Май 1-ге турсааткан байырап кезежэлери район төвүңе болгон колхозтарга, совхозтарга организаастыг эртен. Бот-тывынгар уран чүлү концерттери, оон-тоглаа чер болгонга эрткилээн.

Чадаана хоорайга ажалчы чоннарынын Май 1-ге турсааткан чыскаалы эртен он шакта эгелен. Күш-ажылдын мунурачкылары, ат-сурагыг кижилер чыскаалган колон-

наларын мурунга чорааннар. Чыскаал соонда районун хоочун болгон аныак моголериин хуректин чон сонугураан. Волейбол, баскетбол, баг катарын маргылдааларына хой командалар киришкен.

Районун ажал-ишчилери часкы хову ажалдарын челишкенин чоругу турар. Чеди муң гектар хире черге тараанын чаштырган. «Октябрь 30 чылы» колхозун, «Тыва» совхозун тараажалы кызыл-тас чаштырылган дооскан. «Чираа-Важы», «Сүт-Хол» совхозтарын ажал-ишчилери база илеткелди ажалдап турарлар.

Районун бүдүрүлгелери апрель айнын планын күүседиркен. Районун септелге-туугу участогу болгон Чадаанын хөмүр-даш участогунун ажалдакчылары байыраалды челишкенин утгаан.

ТУРАН

Партиянын өндүр улук со-руталарына хей-аыт кирген көдөңия ажал-ишчилери Май бирин байыраалын күш-ажылчы бедик-биле уткуп, бирги кварталда курунегө эыт болгон сүт саар планын ажал хулаагелерин ашыр күүсеткен.

Ажал-херек бүдүмчүлүг болгонда, амыдыралга-даа өөрүчүг, байырап-даа хөгүлүг. Майын бүдүрүлгө колхозтар, совхозтар төптөринге байыр-

чарын тутун көдүргөни диникаткан. Улутпур бүдүрүлгө черлеринин иштинден эки түнелди № 957 көжүп-чоругу механизастаттанган колоннаын туугу-жулары көргүскенин илеткелге база демдөгөз.

Бо хунуңе колхозтарын, совхозтарын шөлдеринге тарылта киин туугу. «Өмө» совхозу 7500 гектар тараа шөлүнүн хей кезип чаштырап дооскан. Ийде механизатор Н. Толстиков хунде 38 гектар тараа чаштырап норманы 100 гектар чедирип турар. В. Колягин оон дуудак чок ажалдап, планын даалгазын ийи каттап ашыр күүседир турар.

Каз-Хемин кайгамчык шынааларында, тайга-сынаарында час дүшкөн, өзт-ситен ногаарарып эгелен. Од хун Саярыг-Септин ажалчы чоңу улук көдүрүлүшкүн-биле Май 1-нин чыскаалына тос шакта-ла чыгып келген турган. Байырап-даа көргө, кызыл туугар, дозуннар, плакаттар чайынаным, куудумчулардан коллективтерин колонналары ырагы-хөгүлүг басып эртен.

Байырагы чыскаалды орук туугунун № 1104 участогунун ажал-ишчилери баштап, боттарынын кылган үдөлгөсүн сан-чурагайларын айткан

Барыын-Хемчиктин ажал-агылдарына часкы хову ажалдары ургүлүгөзүн. Тараа култураларын чаштырап, черин сугтар талызы-биле «Барлык» совхозта темп бедик. Апрельдин сөөлүг хунуңе Май байыраалына турсааткан хуралдар районун бүгү ажал-агылдарына эрткилээн.

Түргүзүкү күш-ажылдын, тайбыннын болгон частың байыраалына турсааткан ажалчы чоннарынын демонстрациязы Кызыл-Мажалык сууга улук көдүрүлүшкүнүн байдалына эртен.

Кызыл-Мажалыктын төп куудумчуу — Октябрьская каас-шынк аян кирген. Демонстра-

цияга бүгү колонналар ССРЭ-нин 50 чыл оюнга турсааткан дозуннардыг келгилээн. Чаңыл болгон баураа демонстрацияны мотоциклистер, өрөңикчилер ажалтап. Оларын соондан Май мурунун социалист чарымнын тилекчилерин коллективтерин колонналарын, «Тыва сүт туугу» трестин № 1 мехколхозы, Кызыл-Мажалыктын туугу ааводун коллективтери чыскаалтаннарнын мурунку одурун эгелен.

Демонстрация соонда сууга байырап бузугуңе ажал-ыгтан чаа стадионга хуреш болгон өскө-даа спортчу маргылдаалар болгон.

САМАГАЛДАЙ

Тес-Хем районун ажалчы чоңу частың байыраалын ажал-агыл болгон култура тургузушкунуңа чамлык челишкенин утгаан.

Часкы хову ажалдары колхозтарда, совхозта чоруп турар. Механизаторлар 2170 га шөлдүн шыгын базырган, 1260 гектар черин аандарган. Баштайгы хунуңе 270 га кызыл-тасты чаштырган. Часкы тарылганын «Ак-Эрик» колхозун тараажалыры организаастыг чоругу турар. Шүүрмактын ыш белеткөөр пункттузун ажал-ишчилери апрельдин планын ашыр күүсеткен.

Май бирин утгаан байырап хуралдар район төвүңе, колхозтарга, совхозка, бүдүрүлгелерге болгулаан. Май бирде Самагалдай сууга хой кижиге киржикчил митинг болгон демонстрация болгон.

Яны-буру спортчу маргылдаалар база эртен.

Бүгү-делегейин ажалчы чоннарынын эп-сеткил каттыжымшыкынын хуну — Май 1-де ажалчы чонун митингилери болгон демонстрациялар Тээлиге, Мугур-Асынга, Хандагайтыга, Эззинге, Тоора-Хемге болгулаан.

